

ગુજરાતનો મહાસંગ્રામ 2012

ભાજપ વર્યસ્વ જાળવશે કે કેમ તેને લઈને સસ્પેન્સ સૌરાષ્ટ્ર-કચ્છના પરિણામ ખૂબ મહત્વના સાબિત થશે

અમદાવાદ, તા. ૧૯ ૧૯ બેઠકો, ઉત્તર ગુજરાતની ગુજરાત વિધાનસભાની ચૂંટણીના પરિણામ આવતીકાલે આવનાર છે ત્યારે કોંગ્રેસ અને ભાજપ બંને પોતાપોતાની મજબૂત બેઠકને લઈને પણ આશાવાદી છે. સૌરાષ્ટ્ર, મધ્ય ગુજરાત, ઉત્તર ગુજરાત અને દક્ષિણ ગુજરાતમાં કેટલીક બેઠકો ઉપર કોંગ્રેસનું વર્યસ્વ રહેલું છે. સૌરાષ્ટ્રની આશરે ૨૦ બેઠકો, મધ્ય ગુજરાતની

૧૯ બેઠકો, ઉત્તર ગુજરાતની ગુજરાતની ૧૧ બેઠકોને ગણે છે. એકંદરે સૌરાષ્ટ્ર અને કચ્છમાં ભાજપ વિશ્વાસપાત્ર સીટ તરીકે ૨૯ સીટને ગણે છે જેમાં ભાજપને જીતની આશા દેખાઈ રહી છે. વર્ષ ૨૦૦૭માં સૌરાષ્ટ્ર-ઉપર ભાજપનું અને કેટલીક બેઠકો ઉપર કોંગ્રેસનું વર્યસ્વ રહેલું છે. સૌરાષ્ટ્રની આશરે ૨૦ બેઠકો, મધ્ય ગુજરાતની

કચ્છની ૫૮ સીટ પૈકી ભાજપે ૩૯ સીટ અને કોંગ્રેસે ૧૯ સીટ જીતી હતી. મધ્ય ગુજરાતની વાત કરવામાં આવે તો ભાજપે વર્ષ ૨૦૦૨માં ૩૮ અને કોંગ્રેસે ૫ બેઠકો જીતી હતી. ૨૦૦૭માં ભાજપે ૧૮ અને કોંગ્રેસે ૨૨ બેઠકો જીતી હતી. અન્યોને ત્રણ બેઠકો મળી હતી. સીમાંકન બાદ સૌરાષ્ટ્ર અને કચ્છમાં સીટ પટલી થટીને પણ થઈ છે. જ્યારે મધ્ય ગુજરાતમાં સીમાંકન બાદ ૪૩થી થટીને ૪૦ થઈ છે. ઉત્તર ગુજરાત અને દક્ષિણ ગુજરાતમાં પણ

ભાજપે દબદબો ખરી રાખ્યો છે. ૨૦૦૭માં ઉત્તર ગુજરાતમાં ૩૮ બેઠકો ભાજપે જીતી હતી જ્યારે કોંગ્રેસે ૧૩ બેઠકો જીતી હતી. દક્ષિણ ગુજરાતમાં ૨૦૦૨માં ભાજપે ૧૫ અને ૨૦૦૭માં ૧૮ બેઠકો ઉપર સપાટો બોલાવ્યો હતો. દક્ષિણ ગુજરાતમાં સીમાંકન બાદ સીટ ૨૯થી વધીને ૩૫ થઈ છે. આવી જ રીતે ઉત્તર ગુજરાતમાં સીમાંકન બાદ ૫૮થી થટીને ૫૩ થઈ છે. તમામ વિસ્તારોમાં ભાજપ અને કોંગ્રેસની છેલ્લી બે ચૂંટણીમાં સ્થિતિ શું હતી તે નીચે મુજબ છે.

છેલ્લી બે ચૂંટણીનું ચિત્ર..

ગુજરાતમાં સિમાંકન બાદ પ્રથમ વખત વિધાનસભાની ચૂંટણી યોજાઈ છે. વિધાનસભાની ચૂંટણીના અગાઉના પરિણામો પર નજર કરવામાં આવે તો મોટાભાગના ક્ષેત્રોમાં ભાજપનું પ્રભુત્વ રહ્યું છે પરંતુ આ વખતે કઈ લહેર છે તે બાબત આવીતીકાલે જાણી શકાશે. ૨૦૦૨, ૨૦૦૭ની ચૂંટણીમાં ભાજપ અને કોંગ્રેસને કયા ક્ષેત્રમાં કેટલી બેઠકો મળી તે નીચે મુજબ છે.

વર્ષ	ભાજપ	કોંગ્રેસ	અન્ય
૨૦૦૨	૩૮	૧૮	૦૧
૨૦૦૭	૪૩	૧૪	૦૧
નોંધ : સિમાંકન બાદ સીટ ૫૮થી થટીને ૫૩ થઈ			
મધ્ય ગુજરાતની સ્થિતિ			
વર્ષ	ભાજપ	કોંગ્રેસ	અન્ય
૨૦૦૨	૩૮	૦૫	૦૧
૨૦૦૭	૧૮	૨૨	૦૩
નોંધ : સિમાંકન બાદ સીટ ૪૩થી થટીને ૪૦ થઈ			
ઉત્તર ગુજરાતની સ્થિતિ			
વર્ષ	ભાજપ	કોંગ્રેસ	અન્ય
૨૦૦૨	૩૫	૧૬	૦૧
૨૦૦૭	૩૮	૧૩	૦૧
નોંધ : સિમાંકન બાદ સીટ ૫૨થી થટીને ૫૩ થઈ			
દક્ષિણ ગુજરાતની સ્થિતિ			
વર્ષ	ભાજપ	કોંગ્રેસ	અન્ય
૨૦૦૨	૧૫	૧૨	૦૨
૨૦૦૭	૧૮	૧૦	૦૧
નોંધ : સિમાંકન બાદ સીટ ૨૯થી થટીને ૩૫ થઈ			

વાઘેલા વધુ જીત મેળવશે કે કેમ સૌથી વધુ વખત ચૂંટાઈ આવેલા ધારાસભ્યો

ગુજરાત વિધાનસભાના ઇતિહાસમાં કેટલાક ઉમેદવારો અનેક વખત જીત મેળવીને મતદારોમાં ભારે લોકપ્રિય રહ્યા છે. જેમાં મોહનસિંહ રાઠવા, શંકરસિંહ વાઘેલા, વજુભાઈ વાળા, મહેન્દ્ર મશર, ભરત બારોટનો સમાવેશ થાય છે. આ વખતે પણ આ ઉમેદવારો જીત મેળવીને તેમની લોકપ્રિયતા જાળવી રાખે છે કે કેમ તેને લઈને ચિત્ર આવતીકાલે સ્પષ્ટ થશે. સૌથી વધુ વખત ચૂંટાઈ આવેલા સભ્યોની યાદી નીચે મુજબ છે.

નામ	..... પાર્ટી	..... કેટલી વાર જીત
મોહનસિંહ રાઠવા	..... કોંગ્રેસ	..... ૮
શંકરભાઈ વાઘેલા	..... કોંગ્રેસ	..... ૭
વજુભાઈ વાળા	..... ભાજપ	..... ૬
દોલતરાય દેસાઈ	..... કોંગ્રેસ	..... ૬
પબુભા માણેક	..... ભાજપ	..... ૫
મહેન્દ્ર મશર	..... ભાજપ	..... ૫
ભરત બારોટ	..... ભાજપ	..... ૫
લીલાધર વાઘેલા	..... ભાજપ	..... ૫
યોગેશ પટેલ	..... ભાજપ	..... ૫
છોટુ વસાયા	..... જેડીયુ	..... ૫
મંજુભાઈ પટેલ	..... ભાજપ	..... ૫

ગુજરાતમાં હેટ્ટીક થશે તો દિલ્હી માટે મોદીનો રાહ આસાન બનશે

(ગૌતમ પુરોહિત) ગાંધીનગર, તા. ૧૮ ગુજરાતમાં વિજયની દિશા પકડીને ૨૦૧૩ના અંત સમયમાં મુખ્યમંત્રી નરેન્દ્ર મોદી નવી દિલ્હીની વાટ પકડે તેવી સંભાવના હવે મજબૂત બનતી જાય છે. ૨૦૧૪નું લોકસભાનું ઇલેક્શન રાહુલ ગાંધી વિરુદ્ધ નરેન્દ્ર મોદી રહેશે તેવું લાગી રહ્યું છે. રાજકીય પંડિતો એવું કહી રહ્યાં છે કે ભાજપ અને એનડીએ મોદીને વડાપ્રધાનના દાવેદાર તરીકે પ્રોજેક્ટ કરી શકે છે. ગુજરાતમાં છેલ્લા ૧૧ વર્ષથી શાસન કરી રહેલા નરેન્દ્ર મોદીને વડાપ્રધાન તરીકે પ્રોજેક્ટ કરવામાં ગુજરાતની જનતા, દેશની સેલિબ્રિટીઝ, કોર્પોરેટ જગતના માધાતાઓ અને અનેક રાજ્યોના ભાજપના નેતાઓએ અવતરણો આપ્યાં છે પણ મોદીએ કોઈ પ્રતિભાવ આપ્યો નથી. તેઓ હંમેશા કહે છે કે હું છું કરોડ ગુજરાતીઓ માટે સન્નિયોગી. મોદીએ ૪૧૦૦ દિવસોમાં ક્યારેય એમ નથી કહ્યું કે હા, હું વડાપ્રધાનનો ઉમેદવાર છું. હું પીએમ બનવા માંગું છું.

વિધાનસભાની ૧૮૨ બેઠકો પૈકી ભાજપને ૧૧૭થી વધારે બેઠકો મળશે તો મોદી ભારતના રાજકારણમાં ફિંગમેક્સની ભૂમિકામાં હશે તે વાતનો ઈન્કાર થઈ શકતો નથી. એનડીએના ઘટક પક્ષો મોદીને પ્રાઈમમિનિસ્ટરના કેન્ડિડેટ તરીકે સ્વિકારતા નથી પરંતુ ભાજપના નેતાઓને દિલ્હીમાં સત્તાની વેતરણી પાર કરવી છે તેથી તેઓ મોદીને આગળ કરી રહ્યાં છે. ગુજરાતમાં ભાજપની પક્કડ સાચી હોવાનું રાષ્ટ્રીય નેતાઓને ગૌરવ છે. મોદી વિજયી બનશે તો તેમને ખુશી થશે. તેમને ખુશી એ વાતની છે કે એક સમૃદ્ધ રાજ્યમાં ભાજપની સરકાર રાજ કરે છે. સંઘ પરિવારને મોદી માટે આશા છે,

વાજપેયીની હરોળના નેતાઓ એવું નથી ઈચ્છતા કે મોદી રાષ્ટ્રીય રાજકારણમાં આવે, જો કે યુવા નેતાઓની ફોજ મોદીને પ્રોજેક્ટ કરી રહી છે તેઓ માને છે કે મોદી આવશે તો નવું એનડીએ બનશે

મોદીને જો એનડીએની શાસનધૂરા સોંપવામાં આવે તો રાજકીય તજજ્ઞોના મતે મોદીનું એનડીએ અલગ પ્રકારનું હશે, જેમાં નહીં કલ્યાણ હોય તેવા પક્ષો અને નેતાઓ જોડાયેલા હશે. ભાજપના બીજા હરોળના નેતાઓ મોદીના નેતૃત્વમાં કામ કરવા માગે છે, કારણ કે ગુજરાતમાં સતત હારનો સામનો કરી રહેલી કોંગ્રેસના રાષ્ટ્રીય જતું પ્રમાણ ભાજપમાં અડવાણીને સ્વિકારી શકે તેમ નથી. ભાજપના યુવા નેતાઓ માને છે કે મોદી રાષ્ટ્રીય રાજકારણમાં આવશે તો નવું એનડીએ બની શકે છે.

રાજકારણીઓ કરતાં મતદારો વધુ શાણા સાબિત થઈ રહ્યા છે

૨૦૧૨ની ચૂંટણીઓમાં કોઈ મુદ્દા મહત્વના ન લગતા ત્રણેય મુખ્ય પક્ષોના નેતાઓને કાર્યકરો વ્યક્તિગત, ઉત્તરની ક્ષાત્રીની ટીકાના સ્તરે ઉતરી આવ્યા હતા. જ્યારે રાજકીય પક્ષોએ વૈચારિક લડાઈ લડવાની ના હોય ત્યારે તેઓ વ્યક્તિગત આક્ષેપો પર ઉતરી આવે છે. આ વખતે રાજકીય નેતાઓએ વ્યક્તિગત આક્ષેપોનો મારો મોટીએ સોનિયા ગાંધી અને 'વાહુલ બાબા' (તેમના શબ્દો) થી કરી. 'ભાઈ ભાઈ' ગીત દ્વારા અરવિંદ પછી કોંગ્રેસના નેતાઓએ પણ વળતો પ્રહાર કર્યો. અર્જુન મોઢવાડિયાએ નરેન્દ્ર મોદીની તુલના વાનર સાથે કરી. ભાજપના રાષ્ટ્રીય ઉપપ્રમુખ પુરૂષોત્તમ રૂપલાએ બહેનો માટે એક વિચિત્ર કોમેન્ટ કરી જેણે પણ ઉગ્ર પ્રતિભાવો પેદા કર્યાં. પછી જેમ જેમ ચૂંટણી નજીક આવતી ગઈ તેમ વ્યક્તિગત આક્ષેપોની ભરમાર શરૂ થઈ. તેમાં પણ ગુજરાત પરિવર્તન પાર્ટીના અધ્યક્ષ કેશુભાઈ પટેલે મોદીને અનેક વિશેષણોથી નવાજ્યા. આ બધી વિગતોમાં ન

પડીએ તે જ સાડું. પછી વાત આવે છે બંને મુખ્ય પક્ષોએ પાછા છાપા દ્વારા કરેલી જાહેરખબરોની. ભાજપનો મારો એવો રહ્યો કે કેન્દ્રની કોંગ્રેસ સરકારે ગુજરાતને ખુબ જ અન્યાય કર્યો છે તો તેની સામે કોંગ્રેસે પોતાની જાહેરખબરો દ્વારા ગુજરાત સરકાર છૂટકોડની ગુજરાતની પ્રજાની નહીં પણ માત્ર છૂટકોડપતિઓની સેવા કરી છે તેમ કહ્યું. આ તમામ જાહેરખબરોમાં ભાજપ તરફથી 'ભાઈ ભાઈ' ગીત દ્વારા અરવિંદ વેગડા અને કોંગ્રેસ તરફથી 'દિશા બદલીએ, દશા બદલીએ' જાહેરખબર દ્વારા તુલિકા પટેલ જાણે આઈકોન બની ગયા. આ બંને જાહેરખબરો ખુબ શાલીન અને નાટ્ય તથા સૌંદર્ય તત્ત્વોથી ભરપૂર હતી. એક વખત તો એવું લાગ્યું કે વિવિધ નેતાઓએ ભાષણો દ્વારા જાહેર જીવનના સ્તરને નીચે ઉતારી દીધું હતું. તેની સામે આ બંને કલાકારોએ પ્રજા જીવનના સંસ્કારોને જીવતા કર્યાં. પરંતુ વિવિધ વિચિત્રતા તો જુઓ? કોંગ્રેસની જાહેરખબરોમાં ચમકતાં તુલિકા પટેલ સામે વ્યક્તિગત હનનની એક ઝુંબેશ

તમામ જાહેરખબરોમાં ભાજપ તરફથી 'ભાઈ ભાઈ' ગીત દ્વારા અરવિંદ વેગડા અને કોંગ્રેસ તરફથી 'દિશા બદલીએ, દશા બદલીએ' જાહેરખબર દ્વારા તુલિકા પટેલ જાણે આઈકોન બની ગયા; આ બંને જાહેરખબરો ખુબ શાલીન અને નાટ્ય તથા સૌંદર્ય તત્ત્વોથી ભરપૂર હતી. એક વખત તો એવું લાગ્યું કે વિવિધ નેતાઓએ ભાષણો દ્વારા જાહેર જીવનના સ્તરને નીચે ઉતારી દીધું હતું. તેની સામે આ બંને કલાકારોએ પ્રજા જીવનના સંસ્કારોને જીવંત કર્યાં

લોકશાહીમાં શ્રદ્ધા ગુમાવી નથી. આ વધેલી ટકાવારી આજે બીજા તબક્કા દરમિયાન પણ જળવાઈ રહી અને લગભગ સરેરાશ ૭૦ ટકા જેટલું મતદાન થયું. હવે એક બાજુ પ્રજા મતદાનમાં ઉત્સાહ દાખવી રહી છે, તો સામે પક્ષે નેતાઓ આ વધેલું મતદાન પોતાના યાલતું હતું ત્યારે ગુજરાતની પ્રજાએ કોઈ પ્રતિભાવ આપ્યો નહોતો. કદાચ રાજકારણીઓએ માની લીધું હોય કે પ્રજાને આ બધું ગમે છે. અને છેક સુધી આ બધું ચાલુ રહ્યું. પરંતુ પ્રજાને આટલા નિમ્ન સ્તર પર ઉતરવું નહોતું. એટલે પ્રજા શાંત રહી. આનો અર્થ પ્રજાની ઉદાસીનતા તરીકે ન લેવો જોઈએ. આનો અર્થ એ જ થાય કે પ્રજાને આ બધું ગમતું નથી. પ્રજાનો વારો આવશે ત્યારે પ્રજા બતાવી દેશે તેમ સમજવું રહ્યું. અને વાસ્તવમાં પ્રજાએ બતાવી પણ આપ્યું. પ્રથમ તબક્કાના મતદાન દરમિયાન જે વિક્રમસજ્જક સિતેર ૨૮ મતદાન થયું તે બતાવે છે કે પ્રજાએ હજી

વિશ શમન ચાલતું હતું ત્યારે ગુજરાતની પ્રજાએ કોઈ પ્રતિભાવ આપ્યો નહોતો, કદાચ રાજકારણીઓએ માની લીધું હોય કે પ્રજાને આ બધું ગમે છે અને છેક સુધી આ બધું ચાલુ રહ્યું; પરંતુ પ્રજાને આટલા નિમ્ન સ્તર પર ઉતરવું નહોતું એટલે પ્રજા શાંત રહી - આનો અર્થ પ્રજાની ઉદાસીનતા તરીકે ન લેવો જોઈએ, આનો અર્થ એ જ થાય કે પ્રજાને આ બધું ગમતું નથી, પ્રજાનો વારો આવશે ત્યારે પ્રજા બતાવી દેશે તેમ સમજવું રહ્યું અને વાસ્તવમાં પ્રજાએ બતાવી પણ આપ્યું

ચૂંટણી ચક્રવ્યૂહ - ગુરુત્સુ દેસાઈ

મતદાન કોંગ્રેસ કે ભાજપ તરફી કે વિરોધી હોવાને બદલે સારા ઉમેદવારો તરફી લાગે છે. લોકશાહીને જીવંત રાખવા બદલ ગુજરાતની પ્રજાને અભિનંદન આપવા પડે. વિશેષમાં, ગુજરાત સહિત

દેશનાં વિવિધ વિસ્તારોના મતદારોએ સાડું શાસન આપનારાઓને ફરી તક આપી છે, તો એકથી વધુ વખત સત્તા મળવાના કારણે છકી ગયેલા શાસકોની શાન ઠેકાણે લાવવાની તક પણ ચૂક્યાં નથી અને છકી ગયેલા શાસકોની શાન